

Údaje označené v text jako [...] obsahují obchodní tajemství účastníka řízení.

UOHSX00463L6

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S25/2004/DP-6255/2012/820/TPi

V Brně dne: 24.4.2012

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. S 25/04 zahájeném dne 10.2.2004 z vlastního podnětu dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění platném a účinném k 31.12.2005, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 1.6.2004, ve věci možného porušení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 1.6.2004, jehož účastníkem je společnost VYSOKÉ PECE Ostrava, a.s., se sídlem Ostrava – Kunčice, Vratimovská 142, IČ 25352954, jehož právním nástupcem je od 31.12.2006 společnost ArcelorMittal Ostrava a.s., se sídlem Ostrava, Kunčice, Vratimovská č.p. 689, IČ 45193258, právně zastoupená Mgr. Ing. Ludvíkem Juříčkou, advokátem, se sídlem Brno, Holandská 1, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Ve správním řízení sp. zn. S 25/04 zahájeném dne 10.2.2004, ve věci možného porušení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 1.6.2004, s účastníkem řízení, společností ArcelorMittal Ostrava a.s., se sídlem Ostrava, Kunčice, Vratimovská č.p. 689, IČ 45193258, nebylo prokázáno porušení zákazu stanoveného v § 11 odst. 1 téhož zákona ze strany účastníka řízení.

ODŮVODNĚNÍ

I. Průběh správního řízení

1. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „**Úřad**“) zahájil dne 10.2.2004 z vlastního podnětu správní řízení s účastníkem řízení – společností VYSOKÉ PECE Ostrava, a.s., se sídlem Ostrava-Kunčice, Vratimovská 142, IČ 25352954 (dále též „**VPO**“) ve věci možného porušení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění platném a účinném do 1.6.2004 (dále též „**zákon**“). Možné porušení § 11 odst. 1 zákona bylo spatřováno v tom, že v rámci vyjednávání o smluvních podmínkách dodávek tekutého surového ocelářského železa Pig P2 (dále též „**tekuté surové železo**“ nebo „**tekuté železo**“) pro období roku 2004 společnost VPO v průběhu ledna a února 2004 bez objektivně ospravedlnitelného důvodu omezila, případně zastavila dodávky tekutého surového železa společnosti OSINEK, a.s., se sídlem Ostrava-Vítkovice, Ruská 56, č.p. 397, IČ 00012173 (dále též „**OSINEK**“). V rámci správního řízení Úřad přiznal společnosti OSINEK postavení účastníka řízení ve smyslu § 21 odst. 1 věta druhá zákona.

I.1. První rozhodnutí prvostupňového orgánu

2. Dne 1.6.2004 vydal Úřad rozhodnutí ve věci č.j. S 25/04-3540/04-ORP, kterým bylo správní řízení podle ustanovení § 30 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) zastaveno, neboť Úřad dospěl k závěru, že účastník řízení VPO svého dominantního postavení ve smyslu § 11 odst. 1 zákona nezneužil (dále jen „**první prvoinstanční rozhodnutí**“). Proti tomuto rozhodnutí podal rozklad druhý účastník řízení, společnost OSINEK.

I.2. První rozhodnutí druhostupňového orgánu

3. Rozhodnutím č.j. R 32/2004 ze dne 5.1.2005 předseda Úřadu rozklad podaný společností OSINEK zamítl pro nepřípustnost. V odůvodnění rozhodnutí předseda Úřadu uvedl, že Úřad pochybil, když přiznal společnosti OSINEK postavení účastníka řízení, aniž by OSINEK řádně požádal o přiznání postavení účastníka řízení v rámci již zahájeného správního řízení. Ačkoli ve správním řízení bylo s OSINKEM jednáno jako s účastníkem řízení, OSINEK nebyl osobou nadanou procesními právy, včetně práva podat rozklad proti výše uvedenému rozhodnutí Úřadu, a proto byl jeho rozklad podle ustanovení § 60 správního řádu zamítnut pro nepřípustnost.
4. Současně předseda Úřadu přezkoumal první prvoinstanční rozhodnutí z hlediska zákonnosti a v mimo odvolacím řízení je pro závažnou procesní vadu spočívající v nesprávném vymezení okruhu účastníků řízení rozhodnutím č.j. R 32-A/2004-PŘR ze dne 9.2.2005 zrušil a vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

I.3. Druhé rozhodnutí prvostupňového orgánu

5. Dne 25.4.2005 vydal Úřad rozhodnutí č.j. S 25/04-3490/05-OHS, jímž správní řízení v souladu s § 30 správního řádu, zastavil (dále též „**druhé prvoinstanční rozhodnutí**“). Úřad v odůvodnění uvedeného rozhodnutí mj. konstatoval, že společnost VPO v určitých dnech měsíce ledna a února roku 2004 omezila dodávky tekutého surového železa společnosti OSINEK neproporcionálně oproti druhému odběrateli – společnosti ISPAT NOVÁ HUŤ a.s.

(dále též „**INH**“)¹. Omezení dodávek tekutého železa nebylo ospravedlnitelné pouze technickými obtížemi při provozu vysokých pecí, vyjma dne 2.2.2004. Úřad nicméně dospěl k závěru, že za situace, kdy se společnost VPO nacházela v negativní finanční situaci způsobené existencí dluhu jejího odběratele – společnosti OSINEK – a kdy omezení výroby společností VPO bylo krátkodobé, bylo možné neproporcionální omezení dodávek tekutého surového železa dodávaného společnosti OSINEK oproti společnosti INH ze strany společnosti VPO považovat za přiměřené k ochraně ekonomických zájmů společnosti VPO. Existenci vysokého a dlouhodobě se navyšujícího dluhu odběratele, který negativně ovlivňuje hospodářskou situaci dodavatele, tak Úřad považoval za objektivně ospravedlnitelný důvod pro rozdílné zacházení s odběrateli při objektivní nemožnosti uspokojit veškeré jejich objednávky v plném rozsahu, a to i přesto, že se jedná o odběratele dlouhodobé.

6. Pro konstatování existence dluhu společnosti OSINEK za dodávky tekutého surového železa společností VPO vyšel Úřad zejména z údajů poskytnutých účastníky řízení, a z toho, že jejich spor o výši ceny tekutého surového železa způsobil, že společnost OSINEK neplatila plnou výši ceny fakturované společností VPO, čímž v průběhu roku 2003 vznikla společnosti VPO pohledávka, jejíž výše dosahovala v únoru roku 2004 již cca [...] Kč.

1.4. Druhé rozhodnutí druhostupňového orgánu

7. Proti druhému prvoinstančnímu rozhodnutí podala společnost OSINEK rozklad, v němž mj. namítala, že Úřad učinil nesprávné skutkové zjištění, když dospěl k závěru, že společnost OSINEK byla dlužníkem společnosti VPO z důvodu, že nehradila v roce 2003 a v měsících leden a únor roku 2004 požadovanou cenu, a tento svůj závěr nesprávně posoudil jako objektivně ospravedlnitelný důvod pro omezování dodávek tekutého surového železa pro společnost OSINEK.
8. V řízení o rozkladu společnosti OSINEK vydal předseda Úřadu rozhodnutí č.j. R 9/2005 ze dne 4.1.2006, jímž podle § 59 odst. 2 a 3 ve spojení s § 61 odst. správního řádu, druhé prvoinstanční rozhodnutí zrušil a věc vrátil orgánu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Důvodem zrušení druhého prvoinstančního rozhodnutí bylo zejména to, že (i) nebyl zjištěn skutečný stav věci, (ii) nebyly dostatečně zohledněny úkony skupiny Mittal,² do níž společnost VPO náleží, a (iii) správní orgán prvního stupně nezajistil dodržení všech procesních práv společnosti OSINEK.

1.5. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o přerušení řízení

9. Po vrácení věci správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí si Úřad vyžádal od společnosti VPO informace o případných soudních řízeních, která byla vedena v souvislosti se sporem mezi společnostmi VPO a OSINEK o cenu dodávek tekutého surového železa a o případný dluh společnosti OSINEK za tyto dodávky. Z předložených podkladů vyplynulo, že byly podány žaloby ve věci zaplacení dlužných částek. Dle rozsudku Krajského soudu v Ostravě³, který v té době nebyl pravomocný, neboť proti němu jak OSINEK, tak ArcelorMittal Ostrava a.s. (dále jen „**AMO**“), podaly odvolání, měla společnost OSINEK mj.

¹Společnost ISPAT NOVÁ HUŤ a.s., se sídlem Ostrava, Kunčice, Vratimovská č.p. 689, IČ 45193258, nyní podnikající pod obchodní firmou ArcelorMittal Ostrava a.s.

² Společnost VPO byla v rozhodném období součástí širšího hospodářského celku – skupiny, v jejímž čele stála společnost Ispat International N.V., později pod názvem Mittal Steel Holding N.V.

³ Rozsudek Krajského soudu v Ostravě č.j. 27 Cm 14/2004 ze dne 10.1.2006.

zaplatit společnosti AMO částku ve výši [...] Kč s příslušenstvím z důvodu vydání bezdůvodného obohacení, vzniklého na základě přebírání dodávek tekutého surového železa ze strany OSINEK, ačkoli pro jejich dodání neexistoval právní podklad, tj. uzavřená platná smlouva.

10. Ve správním řízení bylo pro rozhodnutí ve věci podstatné rovněž zodpovězení otázky existence dluhu společnosti OSINEK za dodávky tekutého surového železa od společnosti VPO za období roku 2003 a ledna a února roku 2004 (kdy i OSINEK v rozkladu namítal, že nebyl dlužníkem VPO, neboť cena požadovaná VPO je nepřiměřená). Právě existenci dluhu považoval prvostupňový orgán za objektivně ospravedlnitelný důvod pro neproporcionální omezení dodávek tekutého surového železa v průběhu ledna a února roku 2004 společností OSINEK ze strany společnosti VPO. Deklarace případného zneužití dominantního postavení ze strany společnosti VPO byla tak přímo závislá na tom, zda existovaly objektivně ospravedlnitelné důvody pro jednání společnosti VPO, tzn. mimo jiné na tom, zda byla společnost OSINEK dlužníkem společnosti VPO za dodávky předmětného zboží. Jelikož otázka existence dluhu byla otázkou prejudiciální, na jejímž vyřešení mj. závisí rozhodnutí Úřadu ve věci, přerušil prvostupňový orgán ve smyslu § 29 správního řádu rozhodnutím č.j. S 25A/04-3892/2006/710 ze dne 28.2.2006 správní řízení na dobu do vydání pravomocného rozhodnutí soudu ve věci žalobního návrhu společnosti VPO proti žalovanému – společnosti OSINEK – a ve věci vzájemné žaloby společnosti OSINEK proti společnosti VPO.

I.6. Řízení před soudem

11. Dne 23.2.2010 obdržel Úřad prostřednictvím společnosti AMO usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. 7 Cmo 354/2008-1077 ze dne 28.5.2009,⁴ kterým byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ostravě č.j. 27 Cm 14/2004-959 ze dne 5.6.2008 (dále též „rozsudek“) v jeho výrocích I., II., III., IV. a V. a řízení bylo v tomto rozsahu zastaveno. Rozsudek byl vydán ve věci žalobce – společnosti AMO – proti žalovanému – společnosti OSINEK – o zaplacení dlužné částky a o vzájemném návrhu žalovaného o zaplacení dlužné částky. Důvodem zastavení soudního řízení bylo zpětvzetí žaloby či vzájemné žaloby v celém rozsahu, a to všemi zúčastněnými stranami sporu.

II. Průběh správního řízení po jeho přerušení

12. Dopisem Úřadu ze dne 1.4.2010 byla společnost AMO vyrozuměna o pokračování správního řízení č.j. S 25/04, aniž by byla prejudiciální otázka vyřešena pravomocným rozhodnutím soudu (srov. výše odst. 10 a 11); proto si o ní musel v dalším řízení učinit úsudek sám Úřad.
13. V průběhu správního řízení dále došlo k zániku společnosti OSINEK bez právního nástupce. Tato později pod obchodní firmou OSINEK, a.s. "v likvidaci", se sídlem Praha 8, Prvního pluku 206/7, byla ke dni 8.3.2010 vymazána z obchodního rejstříku; tím rovněž došlo k zániku účastenství společnosti OSINEK ve správním řízení. Jako právní důvod výmazu bylo uvedeno ukončení likvidace společnosti. Pokud Úřad v textu rozhodnutí označuje společnost OSINEK jako účastníka řízení, činí tak ve vztahu k období, kdy účastenství společnosti OSINEK trvalo, tj. do 8.3.2010.
14. Úřad se rovněž obrátil na Krajský soud v Ostravě, neboť považoval za účelné seznámit se se závěry rozsudku, a to, i když rozsudek nenabyl právní moci. Úřad žádal zejména poskytnutí

⁴ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. 7 Cmo 354/2008-1077 ze dne 28.5.2009 nabylo právní moci dne 7.8.2009.

znaleckého posudku, jehož vypracování zadal Krajský soud v Ostravě pro účely posouzení přiměřenosti či nepřiměřenosti ceny tekutého surového železa stanovené společností VPO pro dodávku této komodity společností OSINEK.

15. Krajský soud v Ostravě poskytl Úřadu jak samotný rozsudek, tak znalecký posudek č. 7/9/2007 ze dne 31.8.2007, včetně jeho dodatku č. 1 ze dne 28.2.2008. Dle odůvodnění rozsudku byl znalecký posudek zadán pro zjištění výše případného bezdůvodného obohacení. Úkolem znalce z oboru ekonomika, a to Vysoké školy ekonomické v Praze, fakulty národohospodářské, bylo stanovit peněžitou hodnotu odpovídající ceně obvyklé v regionu Severní Moravy a ve středoevropském regionu dodávek tekutého surového železa uskutečněných společností VPO pro společnost OSINEK v období od 1.1.2003 do 30.6.2004. Cena obvyklá měla být znalce stanovena pro jednotlivé měsíce uvedeného období (dále též „**Znalecký posudek**“)⁵.
16. V souladu s § 33 odst. 2 správního řádu bylo dne 30.3.2012 společnosti AMO umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim, jakož i ke způsobu jejich zjištění a navrhnout jejich doplnění.

III. Charakteristika účastníků řízení a jejich změny

17. **Společnost VPO** byla zapsána dne 9.7.1996 do obchodního rejstříku, vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl B, vložka 1465. Předmětem podnikání společnosti byla především výroba železa a feroslitin. Společnost VPO se zabývala výrobou tekutého surového železa a byla jediným dodavatelem tohoto produktu v oblasti Ostravska. V rozhodném období⁶ vlastnila ve společnosti VPO podíl ve výši [...] % společnost INH. Menšinový obchodní podíl ve výši [...] % byl ve vlastnictví společnosti LNM Holdings N.V., se sídlem Penstraat 105, Curacao, Nizozemské Antily (dále též „**LNM**“). Společnost LNM vlastnila v rozhodném období ve společnosti INH rozhodující podíl ve výši [...] %. Společnost VPO tak byla součástí téže korporátní skupiny jako společnost INH.
18. Ke dni 31. 12. 2006 zanikla společnost VPO, a to bez likvidace v důsledku sloučení s nástupnickou společností Mittal Steel Ostrava a.s. (nyní podnikající pod obchodní firmou ArcelorMittal Ostrava a.s. - AMO).
19. **Společnost OSINEK** byla zapsána dne 30.11.1990 do obchodního rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 15040. Společnost OSINEK byla založena Fondem národního majetku České republiky jako jediným zakladatelem a vlastníkem a s účinností od 1.4.2000 byla pověřena řízením peněžních toků spojených s provozními aktivitami společnosti VÍTKOVICE, a.s.⁷ Na společnost OSINEK přešlo dne 29.3.2002 cca 98 % akcií společnosti VÍTKOVICE STEEL, a.s. (dále též „**Vítkovice**“),⁸ která vznikla dne 7.3.2001 jako dceřiná společnost společnosti VÍTKOVICE, a.s. Předmětem činnosti společnosti Vítkovice byla zejména hutní výroba tlustých plechů a profilů. Společnost OSINEK zajišťovala do 31.1.2005 pro společnost Vítkovice nákup vstupních surovin a prodej hotové produkce. V průběhu správního řízení došlo k zániku společnosti Osinek bez právního nástupce; po

⁵ Srov. str. č. 2588-2613 správního spisu sp. zn. S 25/04.

⁶ Za **rozhodné období** považuje Úřad období, ve kterém bylo posuzováno jednání společnosti VPO z hlediska dodržení pravidel hospodářské soutěže, tj. leden až únor roku 2004.

⁷ Společnost VÍTKOVICE, a.s., se sídlem Ostrava-Vítkovice, Ruská 101, IČ 45193070.

⁸ Společnost VÍTKOVICE STEEL, a.s., se sídlem Ostrava - Hulváky, Štramberská č.p. 2871/47, IČ 25874942.

ukončení likvidace ke dni 8. 3. 2010 byla vymazána z obchodního rejstříku (srov. výše odst. 13).

20. Smluvní vztahy mezi společnostmi VPO a OSINEK byly ovlivněny privatizační smlouvou uzavřenou mezi Fondem národního majetku České republiky (dále též „**FNM**“) a společností LNM, na jejímž základě nabyta společnost LNM podíl ve společnosti INH. V této smlouvě se společnost LNM zavázala zajistit, aby společnost VPO bez zbytečného odkladu po převodu akcií společnosti INH ve prospěch [....]. K jejímu uzavření však v rozhodném období nedošlo.

IV. Zjištěné skutečnosti

IV.1. Obchodní vztahy společností VPO, INH, OSINEK a Vítkovice

21. Společnost VPO, jakožto výrobce tekutého surového železa, dodávala v rozhodném období tuto komoditu společnosti INH a do 31.1.2005 rovněž společnosti OSINEK. Společnost INH odebírala přibližně [....] objemu produkce společnosti VPO. Odběr společnosti OSINEK představoval [....] produkce společnosti VPO. Suroviny pro výrobu tekutého surového železa, zejména vysokopeční koks, železné a manganové rudy, ocelářská struska a energie, nakupovala společnost VPO výlučně od svého majoritního vlastníka, společnosti INH.
22. Situace, kdy společnost VPO jako výrobce tekutého surového železa dodávala toto zboží externím odběratelům, vznikla v důsledku restrukturalizace a privatizace hutních závodů v ostravském regionu, kdy došlo k ukončení vysokopeční výroby ve společnosti Vítkovice. Vzhledem k tomu, že tekuté surové železo není možné s přihlédnutím k jeho charakteristikám a vlastnostem odebírat z místa vzdáleného od hutního závodu (zejména vzhledem k jeho vysoké teplotě), neměli oba odběratelé, tj. společnost INH a OSINEK v rozhodném období možnost jeho odběru od jiného dodavatele než od společnosti VPO. Alternativa dodávek od jiného dodavatele by totiž byla spojena s vynaložením značných investičních nákladů a byla by uskutečnitelná až v dlouhém časovém horizontu (znamenala by i změnu technologie výroby a výrobního zařízení).
23. Dodávky tekutého surového železa společnosti VPO pro společnost OSINEK se v roce 2002 a 2003 uskutečňovaly na základě Dohody o koordinaci činností při plánování výroby, potřeby a distribuci surového železa (dále též „**Koordinační dohoda**“) uzavřené mezi společnostmi VPO, INH, OSINEK a Vítkovice dne 13.3.2002 a dále pak především na základě Kupní smlouvy č. 002/2002 na dodávky tekutého ocelářského surového železa (dále též „**Kupní smlouva**“).
24. Kupní smlouva byla uzavřena dne 13.3.2002 mezi společnostmi OSINEK a VPO, a to pro období [....], přičemž její znění bylo revidováno třemi dodatky. Poslední změnou Kupní smlouvy provedenou Dodatkem č. 3 ze dne 27.12.2002 (dále též „**Dodatek č. 3**“) byla její platnost prodloužena až do doby uzavření Kupní smlouvy č. 2/2003 na dodávky tekutého surového železa, tzn. ukončení platnosti Kupní smlouvy nebylo stanoveno přesným datem, ale podmínkou uzavření nové smlouvy, která však nebyla v rozhodném období uzavřena.
25. [....]

IV.2. Vyjednávání o mechanismu stanovení kupní ceny, platby za dodávky zboží

26. Úhrady dodávek tekutého surového železa probíhaly v roce 2002 a 2003 průběžně dle dodaného množství, přičemž dle Kupní smlouvy byla za tunu tekutého surového železa

společností VPO fakturována tzv. **základní cena**, jejíž konkrétní výše byla stanovena Kupní smlouvou pro daný rok, případně dodatkem pro příslušné období. Konečná kupní cena byla v roce 2002 stanovována za každé kalendářní čtvrtletí na základě skutečných nákladů na výrobu tekutého surového železa, se zahrnutím míry zisku odpovídající **dohodnuté** celkové výši zisku a byla kupujícímu dokladována výslednými kalkulacemi dle oborového kalkulačního vzorce. Na základě výsledné kupní ceny byl kupujícímu následně prodávajícím vystavován dobropis nebo vrubopis za dodávky tekutého surového železa uhrazené na základě fakturované základní ceny.

27. Dodatkem č. 3 došlo s účinností od 1.1.2003 k podstatné změně způsobu stanovení konečné kupní ceny za jednotku produkce. Tímto dodatkem bylo v Kupní smlouvě vypuštěno ustanovení, jímž byla stanovena maximální výše zisku společnosti VPO při dodávkách tekutého surového železa a ustanovení o předkládání čtvrtletních kalkulací výsledné kupní ceny. Na základě Kupní smlouvy ve znění Dodatku č. 3 vystavovala společnost VPO v roce 2003 dodatečné faktury na rozdíl mezi základní a konečnou kupní cenou tekutého surového železa dodaného společnosti OSINEK. Společnost OSINEK tyto dodatečné faktury odmítla uhradit s tím, že zvýšení konečné kupní ceny nad základní cenu nemělo dle jejího názoru opodstatnění v nárůstu korunových cen vstupních komodit pro výrobu tekutého surového železa.
28. V roce 2003 tak **společnost OSINEK hradila společnosti VPO** za dodávky tekutého železa pouze základní kupní cenu, která představovala v jednotlivých čtvrtletích cca [...] **% konečné kupní ceny a odmítala hradit dodatečné faktury** na úhradu rozdílu mezi základní a konečnou kupní cenou tekutého železa. Společnost OSINEK měla dle svých vyjádření za to, že nepřiměřené zvýšení kupní ceny bylo důsledkem zvýšených nákladů způsobených umělým zkeslováním cen vstupů společnosti VPO při nákupu surovin od jiných s ní majetkově propojených osob ze skupiny Mittal (dále jen „**skupina Mittal**“), zejména pak od společnosti INH⁹.
29. Dne 29.4.2003 společnost VPO předložila společnosti OSINEK návrh Kupní smlouvy č. 2/2003 na dodávky tekutého železa pro rok 2003, kdy způsob stanovení konečné kupní ceny byl shodný s principem obsaženým v Kupní smlouvě ve znění Dodatku č. 3. Společnost OSINEK odmítla tuto smlouvu v předloženém znění uzavřít, přičemž poukazovala na to, že její znění je pro ni nevýhodné a smlouva umožňuje průběžné jednostranné určování kupní ceny ze strany prodávajícího. Jednání o uzavření smlouvy byla z důvodu neshody obou stran přerušena.
30. Dne **23.10.2003** vyzvala společnost VPO společnost OSINEK k zaplacení neuhrazených splatných faktur s tím, že **celková výše pohledávky** společnosti VPO za společností OSINEK dosahovala více než [...] **Kč**. Společnost VPO rovněž uvedla, že s ohledem na blížící se konec roku 2003 byla připravena předložit návrh na uzavření smlouvy na dodávky tekutého železa pro období let 2004-2008. Společnost VPO také sdělila, že v důsledku nepříznivé ekonomické situace způsobené neplacením faktur ze strany společnosti OSINEK může dojít k tomu, že společnost VPO bude v roce 2003 ztrátová, což **by se** pak dle sdělení společnosti VPO **v případě pokračující tendence mohlo projevit i objektivní nemožností dodávat společnosti OSINEK tekuté surové železo v takovém objemu jako doposud**¹⁰.

⁹ Srov. str. č. 856-858 spisu sp. zn. P 414/03.

¹⁰ Srov. str. č. 401 spisu P 414/03.

31. V lednu roku 2004 vznikl mezi oběma účastníky řízení spor o existenci Kupní smlouvy na dodávky tekutého železa i pro rok 2004. Společnost VPO v této souvislosti uvedla, že platnost Kupní smlouvy dle jejího názoru zanikla k 31.12.2003. Společnost OSINEK se domnívala, že i po 1.1.2004 se na právní vztah mezi společnostmi VPO a OSINEK uplatní Kupní smlouva.¹¹
32. Dne **8.1.2004** zaslala společnost VPO dopis společnosti OSINEK¹², v jehož rámci předložila nový návrh smlouvy pro 1. čtvrtletí 2004. Pro případ neakceptace tohoto návrhu společnost VPO uvedla, že dodávky zboží budou probíhat bez určení kupní ceny a pokud nedojde k dohodě, bude cena určena soudem. Společnost VPO rovněž opětovně uvedla, že platnost Kupní smlouvy uplynula k 31.12.2003 a v případě, že by tomu tak nebylo, že od této smlouvy odstupuje. Společnost VPO zdůraznila nezbytnost dosažení dohody o ceně a o podmínkách za dodávky zboží. Současně si vyhradila právo v případě pokračující absence takové dohody omezit nebo zastavit dodávky zboží společnosti OSINEK. Takové řešení však společnost VPO pokládala za krajní, ale nevyhnutelné, pokud by vznikly a stále se navyšující **dluh společnosti OSINEK** ve výši [...] **Kč** začal ohrožovat provozuschopnost společnosti VPO. Jelikož však požadavky stran na stanovení mechanismu kupní ceny byly vzájemně nepřijatelné, nedošlo mezi společnostmi VPO a OSINEK k uzavření dohody.
33. Od počátku roku 2004 společnost OSINEK odmítala hradit faktury vystavené společností VPO za dodávky tekutého surového železa, resp. hradila za dodávky cenu, která odpovídala horní hranici jejího odborného odhadu ceny¹³. Společnost OSINEK tak od 1.1.2004 do 20.2.2004 hradila **cca** [...] % ceny fakturované ze strany společnosti VPO. Od 21.2.2004 společnost OSINEK akceptovala cenu požadovanou společností VPO a hradila již kupní cenu ve výši, která byla stanovena ve shodné výši rovněž pro společnost INH¹⁴.

IV.3. Omezení dodávek tekutého surového železa společnosti OSINEK

34. Společnost OSINEK informovala Úřad, že od 22.1.2004 jí společnost VPO bez objektivně ospravedlnitelných důvodů spočívajících v technologii výroby výrazně omezila dodávky tekutého železa, přičemž toto omezení nebylo společnosti OSINEK předem řádným způsobem oznámeno¹⁵. Po urgenci společnosti OSINEK o vysvětlení trvajících omezování dodávek tekutého železa společnost VPO obecně poukázala na poruchy a technické potíže, aniž by doložila proporcionalitu omezení dodávek pro oba odběratele, tj. společnost INH a OSINEK. Společnost VPO ve svém jednání pokračovala, když omezila a dne 2.2.2004 zastavila dodávky tekutého železa společnosti OSINEK, ačkoli dodávky společnosti INH nadále

¹¹ K tomu Úřad poukazuje na usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. 2Cmo 84/2006 ze dne 31.5.2006, v jehož odůvodnění se tento ztotožnil se závěrem vysloveným v rozsudku Krajského soudu v Ostravě č.j. 27 Cm 14/2004 ze dne 10.1.2006 v tom, že ujednání o ceně Kupní smlouvy ve znění Dodatku č. 3 je neplatné a tudíž pro rok 2003 nebyla mezi stranami (pozn. Úřadu: společnostmi OSINEK a VPO) platně uzavřena kupní smlouva na dodávky tekutého surového železa.

¹² Srov. str. č. 574-584 spisu P 414/03.

¹³ Srov. str. č. 724-739 a 742 spisu P 414/03.

¹⁴ Srov. str. č. 322-323 správního spisu S 25/04.

¹⁵ Srov. str. č. 765-769 spisu P 414/03.

probíhaly¹⁶. K omezení dodávek docházelo i v dalších dnech měsíce únor roku 2004, přičemž k obnovení dodávek v celém rozsahu došlo až po 9.2.2004.

35. Dne 3.2.2004 obdržela společnost OSINEK dopis společnosti VPO¹⁷, kde tato konstatovala nedohodu ohledně ceny mezi oběma stranami a poukázala rovněž na skutečnost, že společnost OSINEK navrhovala cenu, která nepokrývala výrobní náklady společnosti VPO. Dále společnost VPO namítla **nesplacený dluh společnosti OSINEK** za dodávky zboží v roce 2003, který přesahoval [...] Kč bez úroků z prodlení, a jeho další prohlubování za situace, kdy společnost OSINEK byla ochotna platit pouze [...] % kupní ceny. Společnost VPO současně předložila návrh dohody¹⁸, která upravovala podmínky dodávek zboží na první čtvrtletí roku 2004 s tím, že pokud k uzavření dohody ani po oboustranném vyjednávání nedojde do 8.2.2004, zastaví společnost VPO dodávky tekutého surového železa, a to v důsledku ztrát jí způsobovaných společnostmi OSINEK zapříčiněných nehrazením odpovídající ceny za dodávky zboží. Společnost OSINEK tento návrh smlouvy neakceptovala. Společnost VPO nakonec k zastavení dodávek tekutého železa k 8.2.2004 společnosti OSINEK nepřistoupila.

IV.4. Důvody krácení objednávek

36. Společnost VPO uvedla, že k omezení výroby tekutého surového železa došlo z objektivních důvodů, jimiž byla série nepředvídatelných havárií v období od 22.1.2004 do 2.2.2004 (např. odstavení vysoké pece pro silný výron plynu, výpadek dodávky elektrické energie apod.). Následkem havárie značného rozsahu ze dne 1.2.2004 bylo nutno směřovat dodávky vyrobeného tekutého surového železa přednostně do společnosti INH, a to pro zajištění výroby koncových linek (válcoven), které spotřebovávají při výrobě vysokopecní plyn, který je prudce jedovatý a nelze ho vypouštět do ovzduší. Pokud by nebylo tekuté surové železo a následně ocel dodávány do válcoven, došlo by k jejich odstavení, v důsledku čehož by nemohl být spotřebováván vysokopecní plyn, který byl produkován ve vysokých pecích. Dle společnosti VPO nešlo dodávky společností OSINEK a INH omezit proporcionálně, neboť dodávky bylo nutno rozdělit tak, aby byl možný chod ostatních pecí. Proto bylo nutno dodávat procentuálně větší množství zboží společnosti INH.
37. V rámci dalších písemných vyjádření účastníků řízení, při ústních jednáních s účastníky řízení a prostřednictvím svědeckých výpovědí, byly Úřadu poskytnuty další informace a zdůvodnění neproporcionálního omezení dodávek společnosti OSINEK. Úřadem bylo mj. zjištěno, že společnost VPO vyráběné speciální železo (resp. zvýšení jeho produkce v důsledku poruch na vysokých pecích) bylo ve dnech od 22.1.2004 do 24.1.2004 dodáváno společnosti INH, neboť společnost Vítkovice o takový produkt zájem neměla. Obdobně v prvních únorových dnech roku 2004 byla společnost VPO v důsledku havárií nucena ředit nekvalitní surové železo v pojízdných mísičích a toto železo s nižší kvalitou bylo nutno dodávat do společnosti INH, neboť společnost Vítkovice jej nebyla schopna zpracovat. Jako jeden z důvodů neproporcionálního krácení dodávek společnost VPO uváděla problémy s plynovou bilancí, které byly vyřešeny až 12.2.2004.
38. Společnost VPO, i přes nastalé nepředvídatelné technické potíže s výrobou tekutého surového železa (srov. výše odst. 36 a 37), vyprodukovala v měsíci leden roku 2004 [...] t

¹⁶ Srov. str. č. 794-799 spisu P 414/03.

¹⁷ Srov. str. č. 827-828 spisu P 414/03.

¹⁸ Srov. str. č. 827-838 spisu P 414/03.

surového železa (tj. pouze o [...] % méně, než objednané množství) a v měsíci únor roku 2004 [...] t surového železa (tj. o [...] % méně, než objednané množství). Produkovala takové množství surového železa, které by bylo schopno uspokojit téměř zcela objednávky ze strany společností INH a OSINEK.

IV.5. Stanovení relativní výše objednávky a běžné odchylky

39. Za účelem posouzení neproporcionálního krácení či omezení dodávek tekutého surového železa odběratelům společnosti VPO se prvoinstanční orgán zabýval stanovením relevantní výše objednávky, jejíž nesplnění by mohlo být považováno za omezení dodávek. V Kupní smlouvě byly dodávky tekutého surového železa nasmlouvány ve výši [...] t pro rok 2002, přičemž skutečně odebrané množství bylo ve výši [...] t, tj. v průměru [...] t denně. Společnost OSINEK se zároveň vyjádřila, že množství [...] t denně je technologickým minimem pro běh alespoň jednoho konvertoru a zaručuje plynulý běh výroby.
40. Úřad proto stanovil množství [...] t jako minimální objem dodávky, jejíž snížení (pokud nebylo společností OSINEK objednáno méně) by již mohlo představovat omezení dodávek.
41. Úřad dále zjišťoval běžnou odchylku u dodávek tekutého železa oproti objednanému množství, pokud nebyla zapříčiněna objektivními potížemi na straně dodavatele nebo odběratele. Určení maximální přípustné odchylky bylo nutné z toho důvodu, že odchylky dodaného a objednaného množství tekutého surového železa odběratelům se vzhledem k charakteru výroby běžně vyskytují, resp. vyskytovaly.
42. Společnost VPO sdělila, že za běžnou odchylku dodávek oproti objednávkám v jednom dni lze považovat množství cca [...] t, přičemž v případě technologických poruch až [...] t denně.
43. Z přehledu denních objednávek a dodávek tekutého železa společnosti OSINEK v roce 2003 bylo zjištěno, že při neexistenci důvodů nízkého objemu odběrů tekutého železa na straně společnosti OSINEK (např. nízké objednávky, neodebrání objednaného železa v důsledku potíží ve výrobě společnosti Vítkovice), byly dodávky společnosti OSINEK kráceny maximálně o cca [...] t. Tato jednodenní krácení byla zpravidla vyrovnána následující den vyšší dodávkou. K většímu krácení dodávek než [...] v průběhu roku 2003 nedošlo.
44. Vzhledem k tomu, že zjištěná maximální odchylka [...] t se blížila hodnotě uvedené společností VPO a možná denní odchylka by se měla blížit zjištěné denní odchylce, přihlédl Úřad k velikosti maximální denní odchylky uvedené účastníkem řízení – společností VPO – tedy [...] t.

IV.6. Shrnutí získaných podkladů

45. V rámci šetření Úřad porovnával parametry dodávek tekutého surového železa dodávaného společností VPO společností INH a OSINEK, a to za období leden až únor roku 2004, kdy mělo docházet k neproporcionálnímu krácení dodávek tekutého surového železa odběratelům společnosti VPO, jakož i údaje o výrobě tekutého surového železa a objednávkách tohoto zboží společnostmi OSINEK a INH.
46. Úřad vycházel z toho, že poměr dodávek tekutého surového železa v jednotlivých jakostních třídách společností OSINEK a INH by měl odpovídat poměru objednávek obou odběratelů, a to zvláště s přihlédnutím k tomu, že společnost OSINEK objednávala v předmětných dnech množství [...] t, což je množství nižší, než denní průměrné množství [...] t odpovídající

průměrným denním dodávkám v roce 2002 a množství [...] t odpovídající průměrným denním dodávkám v roce 2003.

47. Úřad se proto zaměřil na posouzení dodávek v těch dnech, kdy se dodané množství lišilo o více než [...] t a důvody krácení nebyly na straně odběratele¹⁹. Z analýzy množství dodávek tekutého surového železa se zohledněním odchylky bylo zjištěno, že společnosti OSINEK bylo dne **22.1.2004** dodáno o [...] %, dne **23.1.2004** o [...] % a dne **24.1.2004** o [...] % méně tekutého surového železa, než by odpovídalo poměru objednávek společností INH a OSINEK.
48. Dne **2.2.2004** nebylo společnosti OSINEK dodáno žádné surové železo. Společnosti OSINEK bylo dále ve dnech **4.2.2004** dodáno o [...] %, **6.2.2004** [...] %, **8.2.2004** o [...] % a **9.2. 2004** o [...] % méně tekutého surového železa, než by odpovídalo dodávce dle poměru objednávek společností INH a OSINEK vypočtené z celkového množství dodaného tekutého surového ocelářského železa.
49. Z hlediska celkového měsíčního množství dodávek bylo společnosti OSINEK v lednu 2004 dodáno [...] t (tj. [...] % objednaného množství) a v únoru 2004 dodáno [...] t (tj. [...] % objednaného množství) tekutého surového železa. Toto množství odpovídalo intervalu měsíčních dodávek uskutečněných v roce 2003, které se pohybovaly v rozmezí [...] t do [...] t. V celoročním souhrnu bylo společnosti OSINEK v roce 2004 dodáno [...] t tekutého surového železa, přičemž byla splněna podmínka privatizační smlouvy mezi FNM a společností LNM, že roční objem dodávek tekutého surového železa společnosti Vítkovice nebude podstatně přesahovat objem dodávek realizovaný v roce 2002 (ten činil [...] t).
50. Ve shora uvedených dnech došlo dle názoru Úřadu k omezení dodávek tekutého surového železa oproti požadovanému množství společnosti OSINEK. V ostatních dnech dodávky tekutého surového železa ze strany VPO s menšími výkyvy odpovídaly denním objednávkám společnosti OSINEK. Pokud byly výkyvy dodávek oproti objednávkám vyšší, společnost VPO stále společnosti OSINEK dodávala minimálně cca [...] tun tekutého surového železa denně. V této souvislosti považuje Úřad za nutné uvést, že i přes omezení dodávek ve výše uvedených dnech, kdy nezřídka dodávky poklesly až na úroveň cca [...] % oproti objednanému množství ([...] t), a v jednom případě (2.2.2004) nebylo tekuté železo dodáno vůbec, se měsíční bilance dodávek pohybovala mezi 80 % a 90 % objednaného množství. Dodávky do společnosti INH přitom byly realizovány v množství přesahujícím [...] % objednávek (v několika případech přes [...] %), přičemž dne 1.2.2004 došlo k poklesu dodávek na cca [...] % objednaného množství.
51. Společnost VPO v měsících leden a únor roku 2004 dodala o [...] % a o [...] % méně tekutého surového železa než bylo společností OSINEK objednáno. Neproporcionální krácení dodávek tekutého surového železa v předmětných dnech měsíce leden a únor roku 2004 (srov. výše odst. 47-48) ale nemohlo dle názoru Úřadu ohrozit dlouhodobý výrobní plán společnosti Vítkovice, a to zejména z důvodu, že společnost VPO neproporcionálně krátila dodávky společnosti OSINEK pouze krátkodobě (pouze tři dny v měsíci leden a pět dnů v měsíci únor). Úřad dále uvádí, že dodávky tekutého surového železa společnosti OSINEK byly již od 10.2.2004 dodávány v obvyklých objemech, tj. přesahovaly [...] t denně. V této souvislosti

¹⁹ Úřad při výpočtech ve dnech, kdy došlo k poklesu dodávek o více než [...] t, srovnal objem dodaného množství tekutého surového železa s objemem odpovídajícím podmínkám stanoveným v Koordinační dohodě.

je třeba uvést, že v rozhodném období rovněž poptávka společnosti INH nebyla vždy uspokojena ze [...] % (srov. výše odst. 50).

V. Relevantní trh

52. K tomu, aby Úřad mohl věc správně posoudit, bylo třeba vymezit relevantní trh,²⁰ na kterém se projevovaly účinky jednání společnosti VPO. Relevantní trh je vymezován z hlediska věcného a geografického, přičemž Úřad za výchozí produkt, jímž je společností VPO nabízené zboží, považoval tekuté surové železo.
53. Tekuté surové železo se vyrábí ve vysokých pecích redukcí železných rud pomocí vysokopecního koksu, struskotvorných látek a dalších přísad. Hutní výrobci a zpracovatelé si zajišťují tekuté surové železo pro vlastní potřebu zpravidla ve vlastním provozu. Tato praxe je dána samotným charakterem daného zboží, kdy z technického hlediska (otázky související s dopravou a bezpečností) není možné tekuté surové železo odebírat z místa vzdáleného od hutního závodu.
54. V případě dodávek tekutého surového železa společností VPO pro společnost INH a společnost OSINEK, respektive Vítkovice, se však na trhu České republiky jednalo o ojedinělý případ existence externího výrobce tekutého surového železa.
55. S ohledem na námitky společnosti VPO se Úřad zabýval možnou zastupitelností tekutého surového železa s tzv. kontislitky. Úřad přitom vzal v úvahu, že tekuté surové ocelářské železo je vstupem pro výrobu kontislitků a kontislitek je výsledkem procesu zkujňování surového železa, na základě čehož má kvalitativně odlišné technické vlastnosti. Přestože jsou kontislitky použitelné pro výrobu některých finálních výrobků společnosti OSINEK, respektive společnosti Vítkovice, jsou zároveň jedním z produktů vyráběných z tekutého surového železa (jedná se o tzv. meziprodukt)²¹. Dle vyjádření společnosti OSINEK by použití kontislitků místo tekutého surového železa znamenalo (i) ukončení produkce vlastních kontislitků, (ii) uzavření ocelárny a kontilí a (iii) zejména by tato náhrada představovala zvýšení ceny vstupů pro společnost Vítkovice o cca 1500-2000 Kč na tunu železa²². Dle vyjádření společnosti Třinecké železářny, a.s.²³ má kontislitek naprosto jiné vlastnosti než tekuté surové železo, neboť je výsledkem technologického procesu, který následuje po výrově surového železa; kontislitek je vlastně již ocel.²⁴ Z hlediska ceny, technických vlastností, technologického způsobu zpracování se nejedná o výrobky v plném rozsahu vzájemně zastupitelné. Úřad nadto uvádí, že dle rozhodovací praxe Evropské komise je trh dodávek surového železa samostatným relevantním trhem.²⁵
56. Vzhledem k výše uvedenému se Úřad v posuzovaném případě přiklonil k užšímu vymezení relevantního trhu, kdy **po stránce věcné** tento definoval jako **trh dodávek tekutého surového železa**.

²⁰ Srov. § 2 odst. 2 zákona.

²¹ K rozdílu mezi vstupní surovinou a následným produktem srov. např. rozhodnutí ESD ve věci Commercial Solvents v. Commision (1974) ECR 223.

²² Srov. str. č. 329-330, 341-359 spisu sp. zn. P 414/03.

²³ Třinecké železářny, a.s., se sídlem Třinec-Staré Město, Průmyslová 1000, IČ 18050646.

²⁴ Srov. str. 388 spisu P 414/03.

²⁵ Srov. rozhodnutí Evropské komise č. COMP/M.2413.

57. Při vymezování **geografického relevantního trhu** Úřad vycházel z informací poskytnutých společností OSINEK²⁶ a ze skutečnosti, že tekuté surové železo není možné odebírat z místa vzdáleného od hutnického závodu, neboť tekuté železo by transportem zchladlo a nebylo by vhodné k dalšímu zpracování. Samotná doprava tekutého surového železa vzhledem k jeho vysoké teplotě není z technického hlediska snadno zvládnutelný úkol²⁷. Z uvedených důvodů, kdy jsou dodávky tekutého surového železa společností VPO uskutečnitelné pouze v bezprostředním okolí Ostravy (maximálně do vzdálenosti 20 km), vymezil Úřad relevantní trh po **stránce geografické** jako **oblast Ostravska**.
58. Dlužno dodat, že Úřad otázku detailního vymezení relevantního trhu ponechává otevřenou, a to s ohledem na skutečnost, že správní řízení bylo zastaveno proto, že jednání společnosti VPO ve sledovaném období neodpovídalo svým charakterem, a to v kontextu zohlednění všech okolností daného případu (zejména objektivní ospravedlnění mj. i z důvodu existence dluhu společnosti OSINEK; srov. dále odst. 84-86) jednání naplňující znaky skutkové podstaty deliktu zneužití dominantního postavení ze strany společnosti VPO.

V.1. Postavení společnosti VPO na relevantním trhu

59. Při posuzování postavení společnosti VPO na relevantním trhu vzal Úřad v úvahu, že společnost VPO byla v rozhodném období jediným dodavatelem tekutého surového železa a měla pro ně jediného externího odběratele, a to společnost OSINEK resp. Vítkovice na území České republiky. Hutní podniky, které využívají k výrobě tekuté surové železo, jsou obvykle integrovanými podniky a zajišťují si jeho výrobu samy. Situace dodávek tekutého surového železa společností VPO do společnosti Osinek je tudíž nezvyklá.²⁸ Možnost společnosti OSINEK realizovat odběry poptávaného zboží u jiného výrobce této komodity nebyla uskutečnitelná bez vynaložení značných nákladů v dlouhém časovém horizontu (srov. výše odst. 22).²⁹
60. Nejblížejším dalším výrobcem tekutého surového železa je společnost TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s., od které v předmětných dnech nebylo možné tekuté surové železo odebírat zejména z technologických a logistických důvodů (vzdálenost větší než 20 km), přičemž veškeré vyrobené tekuté surové železo využije v rámci vlastní výroby.
61. Tržní síla společnosti VPO vyplynula rovněž z dalších faktorů, kdy zejména o finanční a hospodářské síle vypovídala mj. skutečnost, že společnost VPO byla součástí skupiny Mittal, která byla významným nadnárodním producentem hutních výrobků. Výroba tekutého surového železa se dále vyznačuje vysokými bariérami pro vstup nových soutěžitelů, které spočívají především ve vysokých nákladech na výrobní technologie s dlouhodobou návratností.

²⁶ Dle analýzy společnosti OSINEK ve spolupráci se společností McKynsey lze tekuté surové železo dovážet z míst v okruhu maximálně do 20 km, a to zejména z důvodu (i) prodražení výroby tekutého surového železa, a (ii) značných investic vynaložených do přepravních prostředků.

²⁷ Srov. str. č. 413, 478 spisu sp. zn. P 413/04.

²⁸ Srov. str. 2531 správního spisu sp. zn. S 25/04.

²⁹ V případě teoretické úvahy odběru tekutého surového železa od jiného subjektu by bylo potřeba vynaložit další dodatečné náklady na modernizaci železniční tratě ve vztahu k používaným speciálním železničním vagónům určeným k přepravě tekutého surového železa.

62. Vzhledem k tomu, že společnost VPO je v oblasti Ostravska jediným externím dodavatelem tekutého surového železa, má Úřad za prokázané, že společnost VPO na trhu dodávek tekutého surového železa v oblasti Ostravska zaujímá **dominantní** postavení ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 zákona.

VI. Právní posouzení

63. Při právním posouzení věci Úřad vycházel **z právní úpravy platné v době, kdy k předmětnému správnímu deliktu mělo dojít**. Přitom respektoval právní názor předsedy Úřadu obsažený v jeho druhém rozhodnutí o rozkladu, jímž je vázán (srov. výše odst. 8). Úřad dále zohlednil ostatní námitky účastníků řízení v druhém rozhodnutí o rozkladu neřešené (srov. níže odst. 87-95).
64. K použité právní úpravě Úřad dále konstatuje, že dne 2.6.2004 nabyl účinnosti zákon č. 340/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže (dále též „**zákon č. 340/2004 Sb.**“)). Podle čl. III odst. 1 přechodných ustanovení zákona č. 340/2004 Sb. *se řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních předpisů*. Jde o určení právní úpravy, jež bude aplikována na procesní postup Úřadu při dokončení řízení; na hmotně právní posouzení zmíněné přechodné ustanovení aplikovat nelze.³⁰ Správní řízení sp. zn. S 25/04 bylo zahájeno dne 10.2.2004, a ke dni nabytí účinnosti zákona č. 340/2004 Sb. nebylo pravomocně ukončeno; bude se tedy při jeho dokončení postupovat dle procesních ustanovení zákona č. 143/2001 Sb. ve znění do 1. 6. 2004.
65. Z hlediska hmotněprávního se protiprávnost určitého jednání posuzuje podle doby jeho spáchání. Za dobu spáchání správního deliktu se pak považuje okamžik dokonání deliktu (teprve tehdy je uskutečněno jednání, jež je předmětem právního posouzení). Ve správním řízení sp. zn. S 25/04 bylo vytýkané jednání společnosti VPO ukončeno před nabytím účinnosti zákona č. 340/2004 Sb., tzn. Úřad i otázku hmotněprávní odpovědnosti posuzoval dle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném do 1. 6. 2004. Současně platí, že právní úprava platná v době spáchání deliktu se aplikuje, není-li pozdější právní úprava příznivější. Pokud by zákon č. 340/2004 Sb. či další novely přinášely při posuzování hmotněprávního porušení zákona pro společnost VPO příznivější úpravu, bylo by nezbytné tuto právní úpravu aplikovat na posuzované jednání ukončené před její účinností.³¹ V daném případě tomu tak není, neboť jak zákon č. 340/2004 Sb., tak následné novely zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), nepřinesly pro soutěžitele shovívavější posuzování skutkové podstaty zneužití dominantního postavení, ani příznivější úpravu sankce za tento správní delikt.
66. Dne 1.1.2006 dále nabyl účinnosti zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále je „**nový správní řád**“), který zrušil zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších

³⁰ Srov. nálezn Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 192/05 ze dne 11.7.2007 ve věci *Telefónica O2*, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 126/2002-27 ze dne 27.10.2004.

³¹ Tamtéž.

předpisů. Ve svém § 179 odst. 1 stanovil, že řízení, která nebyla pravomocně skončena před jeho účinností, se dokončí podle dosavadních předpisů. Protože v daném případě nebylo původní správní řízení pravomocně skončeno před 1.1.2006 (druhé rozhodnutí o rozkladu bylo vydáno 4.1.2006 - viz výše odst. 8), je v rámci tohoto řízení Úřad povinen procesně postupovat podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění platném a účinném k 31.12.2005.

67. Zákon v § 11 odst. 1 stanoví, že zneužívání dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů je zakázáno. Není tedy zakázána existence dominantního postavení soutěžitele jako takového, ale až jednání naplňující pojmové znaky skutkové podstaty zneužití tohoto postavení. Autonomie vůle soutěžitele nacházejícího se v dominantním postavení na relevantním trhu je do značné míry omezena v porovnání se soutěžiteli, kteří toto postavení na trhu nemají, a proto soutěžitel v dominantním postavení musí přizpůsobit své obchodní chování tak, aby svým jednáním nenarušil hospodářskou soutěž a nezpůsobil újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům.
68. Ani od dominantního soutěžitele však nelze spravedlivě požadovat, aby dodával své zboží odběratelům za podmínek, které by na něj měly výrazně negativní dopady. Dominantní soutěžitel má možnost učinit odůvodněné kroky za účelem ochrany svých ekonomických zájmů; tato opatření k ochraně jeho oprávněných zájmů však musí být přiměřená ve vztahu k ohrožení nebo narušení hospodářské soutěže. Například v případě poklesu výroby by dominantní soutěžitel měl postupovat při krácení dodávek pro své odběratele nediskriminačně a proporcionálně, a to zejména tehdy, kdy jeho odběratelé si nemohou zajistit dodávky alternativně od jiných dodavatelů. Zároveň je však třeba konstatovat, že soutěžitelé v dominantním postavení mohou zvažovat určité rozdíly a zvláštnosti v situaci svých zákazníků. Přitom jakékoli odlišnosti v zacházení se zákazníky musí být objektivně podloženy a jejich výběr nesmí mít diskriminační výsledek.³²

VI.1. Omezení dodávek tekutého surového železa společnosti OSINEK

69. Při posuzování jednání společnosti VPO Úřad vyšel ze skutečnosti, že společnost VPO disponuje **dominantním postavením** na příslušném relevantním trhu. Úřad vzal dále za prokázané, že ve dnech **22.1.2004, 23.1.2004, 24.1.2004, 2.2.2004, 4.2.2004, 6.2.2004, 8.2.2004, 9.2.2004** došlo ze strany společnosti VPO k neproporcionálnímu **omezení dodávek tekutého surového železa** společnosti OSINEK, resp. společnosti Vítkovice oproti společnosti INH.
70. Pokud jde o důvody, které vedly společnost VPO ve výše uvedených dnech měsíců leden a únor roku 2004 k omezení dodávek společnosti OSINEK, tj. technické obtíže a havárie vysokých pecí, Úřad zjistil, že ve dnech 22.1.2004 - 24.1.2004, 2.2.2004 - 4.2.2004, 6.2.2004 a 8.2.2004 - 9.2.2004 skutečně k poruchám došlo.
71. Je však třeba uvést, že technické závady ve dnech 22.1.2004 – 24.1.2004 (výpadek dodávky elektrické energie, čímž došlo ke snížení výkonu turbodmychadel a tím i k omezení kapacity

³² Srov. rozsudek Evropského soudního dvora C-62/86 ze dne 3. 7. 1991 ve věci *AKZO Chemie BV v. Commission*, [1991] ECR I-03359; rozsudek Soudu prvního stupně T-340/03 ze dne 30. 1. 2007 ve věci *France Télécom SA v. Commission*, [2007] ECR II-107; rozsudek Evropského soudního dvora T-229/94 ze dne 21. 10. 1997 ve věci *Deutsche Bahn AG v. Commission*, [1997] ECR II-01689; rozhodnutí Komise IV/30.787 a 31.488 ze dne 22. 12. 1987 ve věci *Eurofix-Bauco v. Hilti*; OJ L 065, 11. 3. 1988.

výroby, spálení armatury na vysoké peci č. 4 a porucha turbodmyhadla na vysoké peci č. 3) neměly dle zjištění Úřadu výrazný dopad na snížení obvyklého objemu výroby tekutého železa ve společnosti VPO. V těchto dnech bylo sice vyráběno speciální železo, které se řadí mezi slévárenská železa, bylo však také vyráběno tekuté železo splňující technické parametry, které však nebylo rozděleno proporcionálně dle poměru objednávek obou odběratelů. Vzhledem k celkovému dodanému množství tekutého železa bylo společnosti OSINEK dne **22.1.2004** dodáno o [...] %, dne **23.1.2004** o [...] % a dne **24.1.2004** o [...] % méně tekutého železa, než by odpovídalo dodávce dle poměru objednávek obou odběratelů. **Technické obtíže na vysokých pecích** (objem výroby v podstatě nevykazoval odchylku od obvyklé výroby tekutého železa) a výroba speciálního železa ve dnech **22.1.2004 - 24.1.2004** tedy **samy o sobě nemohou ospravedlnit** dle názoru Úřadu **neproporcionální omezení dodávek** tekutého železa společnosti OSINEK ve zjištěném rozsahu.

72. Co se týče omezení dodávek tekutého železa společnosti OSINEK ze strany společnosti VPO v únoru roku 2004 (2.2.2004, 4.2.2004, 6.2.2004, 8.2.2004 a 9.2.2004), kde byly jako hlavní důvod pro omezení dodávek opět předkládány technické obtíže a problémy na vysokých pecích (prasklina pláště vysoké pece č. 4 a silný výron vysokopecního plynu), Úřad konstatuje, že vzal v úvahu havárii na jedné z vysokých pecí společnosti VPO vyvolané požárem gumových gurt koksových dopravníků, k níž došlo dne 1.2.2004, neboť dle zjištění Úřadu v důsledku této havárie byla ohrožena výroba tekutého surového železa na všech vysokých pecích.
73. Dne **2.2.2004**, kdy byl bezprostřední dopad této havárie nejzávažnější, má Úřad za to, že **existovaly objektivně ospravedlnitelné důvody** pro omezení dodávek tekutého železa společnosti OSINEK, a to i přesto, že společnosti OSINEK nebylo dodáno žádné zboží. Úřad přitom zohlednil zejména skutečnost, že bylo nutno **operativně řešit závažnou havárii** na jedné vysoké peci společnosti VPO, jejíž důsledky ohrožovaly i zásobování ostatních vysokých pecí.
74. Při posouzení omezování dodávek tekutého železa ve dnech 4.2.2004, 6.2.2004, 8.2.2004 a 9.2.2004 Úřad dospěl k závěru, že technické a provozní obtíže (srov. výše) vzniklé v důsledku havárie ze dne 1.2.2004 nebyly samy o sobě důvodem pro omezení dodávek tekutého železa společnosti OSINEK, neboť po zohlednění veškerých hledisek (např. nutnost míchání nekvalitního železa s kvalitním apod.) bylo společnosti OSINEK dodáno dne **4.2.2004** o cca [...] %, dne **6.2.2004** o cca [...] %, dne **8.2.2004** o cca [...] % a dne **9.2.2004** o cca [...] % méně tekutého železa, než by odpovídalo dodávce dle poměru objednávek obou odběratelů vypočtené z celkového množství dodaného tekutého surového železa v těchto dnech.
75. Při hodnocení jednání společnosti VPO Úřad přihlédl rovněž ke skutečnosti, že společnost VPO ve výše uvedených dnech měsíce leden a únor roku 2004 vzhledem ke vzniklým technickým problémům vyráběla cca o [...] % méně tekutého surového železa, než bylo společnostmi INH a OSINEK objednáno.
76. Pokud jde o nutnost udržet vyrovnanou plynovou bilanci v provozovnách společností VPO a INH, Úřad vzal tuto skutečnost v úvahu jako jeden z objektivně ospravedlnitelných důvodů pro omezení dodávek společnosti OSINEK. Protože však problémy s plynovou bilancí společnost VPO nedoložila přesnými podklady, přihlédl Úřad k odbornému stanovisku Prof.

Ing. Iva Janíka, CSc. doloženému společností OSINEK.³³ Z něho vyplynulo, že omezení výroby ve válcovnách společnosti INH může představovat omezení spotřeby vysokopecního plynu pouze ve velmi malém rozsahu, který je možno řešit regulací na jiných spotřebičích, příp. odfukem spáleného plynu do ovzduší; rozsah výroby ve válcovnách společnosti INH tak nepřispívá rozhodujícím způsobem k regulaci spotřeby vysokopecního plynu. Z těchto důvodů Úřad problémy s plynovou bilancí vzal v úvahu pro ospravedlnění krácení dodávek pouze pro den 2.2.2004, a to jako přímý důsledek ohrožení provozu vysokých pecí společnosti VPO způsobený havárií ze dne 1.2.2004 a potřebou jejího operativního řešení (viz výše). V dalších dnech však bylo třeba zohlednit skutečnost, že spotřeba vysokopecního plynu ve válcovnách je pouze jedním ze způsobů regulace plynové bilance.

77. S ohledem na shora uvedené má tedy Úřad za to, že **technické obtíže na straně společnosti VPO** v uvedených lednových a únorových dnech roku 2004 **nemohou samy o sobě bez dalšího ospravedlnit neproporcionální omezení dodávek** tekutého železa společnosti OSINEK ve dnech 22.1.2004 - 24.1.2004, 4.2.2004, 6.2.2004, 8.2.2004 a 9.2.2004.

VI.2. Přiměřenost stanovení ceny za dodávky tekutého surového železa společnosti OSINEK

78. Za účelem kvalifikace jednání společnosti VPO se Úřad mimo jiné zabýval otázkou, zda cena účtovaná společností VPO za dodávky tekutého surového železa společnosti OSINEK byla cenou obvyklou v rozhodném období, resp. zda se nejednalo o cenu nepřiměřenou.
79. Z podkladů pro rozhodnutí vyplynulo, že mezi společnostmi VPO a OSINEK existoval spor o výši zálohové ceny a konečné kupní ceny (včetně mechanismu jejího určení) za dodávky tekutého železa, přičemž tento spor trval od 1. čtvrtletí roku 2003, resp. po celé rozhodné období. V důsledku neshody obou společností ohledně kupní ceny tekutého železa hradila společnost OSINEK v roce 2003 za dodávky tekutého železa pouze tzv. základní cenu stanovenou v Kupní smlouvě, která tvořila cca [...] % konečné kupní ceny požadované ze strany společnosti VPO. Společnost OSINEK tak byla dle tvrzení společnosti VPO na začátku roku 2004 již cca po dobu jednoho roku jejím dlužníkem, přičemž dluh společnost OSINEK vůči společnosti VPO se měl v únoru roku 2004 pohybovat okolo cca [...]. Kč. Od 1.1.2004 do 20.2.2004 pak úhrada společnosti OSINEK za dodávky tekutého železa pokrývala cca 85 % konečné kupní ceny požadované společností VPO.
80. Společnost VPO v důsledku nehrazení jí požadované plné kupní ceny za dodávky zboží opakovaně upozorňovala společnost OSINEK, že zvažuje omezení, případně zastavení dodávek tekutého železa společnosti OSINEK, resp. dodávku tekutého železa v obvyklých objemech společnosti VPO podmiňovala úhradou jí požadované zálohové ceny. Této skutečnosti si byla společnost OSINEK vědoma a mohla učinit přiměřené kroky k přizpůsobení se nastalé situaci.³⁴
81. Úřad ve správním řízení musel posoudit, zda požadování dlužné částky společností VPO po společnosti OSINEK za dodávky tekutého surového železa je oprávněné. Dle názoru Úřadu bylo v dané věci rozhodující, zda cena fakturovaná společností VPO v roce 2003, resp. v lednu a únoru roku 2004, nebyla nepřiměřená - excesivní.

³³ Srov. str. 1278-1279 správního spisu sp. zn. S 25/04.

³⁴ Srov. str. č. 408, 828, 908 správního spisu sp. zn. S 25/04.

82. Úřad při posouzení této otázky vycházel rovněž ze závěrů správního řízení sp. zn. S 148/04, kde posuzoval přiměřenost ceny tekutého surového železa dodávaného společností VPO společností OSINEK v roce 2003 a 2004. V uvedeném správním řízení Úřad při zjišťování přiměřenosti ceny tekutého surového železa posuzoval mimo jiné i ceny vysokopečnického koksu, jakožto jedné z hlavních vstupních surovin při jeho výrobě. V rámci správního řízení sp. zn. S 148/04 dospěl Úřad k závěru, že konečná cena tekutého surového železa účtovaná společností VPO společností OSINEK nebyla nepřiměřená, resp. excesivní.
83. Při posuzování přiměřenosti ceny tekutého železa účtovaného společností VPO společností OSINEK přihlédl Úřad v tomto správním řízení také k závěrům obsaženým ve Znaleckém posudku (srov. výše odst. 15), dle kterých byla cena tekutého surového železa účtovaná společností VPO v rozhodném období srovnatelná s cenou obvyklou. Ve Znaleckém posudku uvedené závěry pokládá Úřad za relevantní, a to, i když byl Znalecký posudek napaden oběma stranami sporu pro postupy a metody použité znalcem. Soud se v rozsudku ztotožnil s tím, že znalec zvolil metody a postupy, které se jemu samotnému jevily za nejvhodnější. Soud v odůvodnění rozsudku konstatoval, že oblast ekonomických odhadů cen v ryze specifickém prostředí, kde neexistuje relevantní srovnávací trh, není oblastí přesně vědecky založenou na jakési objektivní přesnosti a dokonalosti tak, že by bylo možné očekávat výsledek odhadů dvou znalců shodný. Soud nepřihlédl k výtkám společnosti VPO, ani společnosti OSINEK vzneseným v průběhu soudního řízení proti soudem zadanému Znaleckému posudku, když všechny považoval za tendenční a ryze účelové, aby strany získaly co největší majetkový prospěch; soud všechny tyto výtky považoval za spekulativní.
84. Úřad na základě informací získaných v rámci tohoto správního řízení porovnal ceny tekutého surového železa uvedené ve Znaleckém posudku s cenami účtovanými společností VPO společností OSINEK. Z níže uvedené tabulky je zřejmé že cena za dodávky tekutého surového železa účtovaná společností OSINEK ze strany VPO byla srovnatelná nebo nižší než dle Znaleckého posudku cena obvyklá za období od 1.1.2003 do 31.3.2004³⁵.

Tabulka 1

Období	Cena obvyklá (Kč/t)	Cena účtovaná společností OSINEK (Kč/t)
1.čtvrtletí 2003	[...]	[...]
2.čtvrtletí 2003	[...]	[...]
3.čtvrtletí 2003	[...]	[...]
4.čtvrtletí 2003	[...]	[...]
1.čtvrtletí 2004	[...]	[...]

VI.3. Existence dluhu společnosti OSINEK vůči společnosti VPO

³⁵ Srov. str. 805-810 správního spisu sp. zn. S 25/04.

85. Ze závěrů správního řízení sp. zn. S 148/04 (srov. výše odst. 82), které Úřad pokládá vedle dalších skutečností za relevantní pro vyřešení merita věci, vyplynulo, že cena účtovaná společností VPO za dodávky tekutého surového železa společnosti OSINEK nebyla nepřiměřená – excesivní.
86. Tento závěr plyne i ze Znaleckého posudku³⁶, vypracovaného pro účely posouzení existence dluhu společnosti OSINEK vůči společnosti VPO, podle kterého společnost OSINEK v období roku 2003 a v měsících leden a únor roku 2004, hradila společnosti VPO cenu, která neodpovídala v té době ceně obvyklé na trhu ČR a střední Evropy, tedy, že konečné ceny účtované společností VPO v rozhodném období byly nižší, než byly ceny obvyklé.
87. Úřad tak má za prokázané, že společnost VPO stanovovala konečné ceny dodávek tekutého surového železa v rozhodném období společnosti OSINEK v přiměřené výši, resp. v částce nižší, než byla cena obvyklá na trhu ČR a střední Evropy, tzn. nejednalo se o cenu nepřiměřenou. Jinými slovy, Úřad na základě výše uvedených informací a důkazů dopěl k závěru, že tím, že společnost OSINEK **dlouhodobě, tj. skoro po celý rok 2003 a v měsících leden a únor 2004 nehradila společnosti VPO jí požadovanou konečnou cenu za dodávku tekutého surového železa, byla dlužníkem společnosti VPO s tím, že její dluh dlouhodobě narůstal** (srov. rovněž výše odst. 6)³⁷.

VII. Vyjádření účastníků řízení během řízení

Námítky společnosti OSINEK

88. Oba účastníci řízení zaslali v průběhu správního řízení, kdy byla opakovaně vydávána prvoinstanční rozhodnutí Úřadu či rozhodnutí předsedy Úřadu v téže věci, několik vyjádření a stanovisek. Nad rámec námitek týkajících se omezení dodávek a posouzení jednání společnosti VPO při neproporcionálním krácení dodávek tekutého surového železa společnosti OSINEK oproti společnosti VPO uvedených a Úřadem vypořádaných výše, byly namítány následující skutečnosti.
89. Námítky společnosti OSINEK se týkaly Úřadem nedostatečného posouzení začlenění společnosti VPO do skupiny Mittal (tzv. *intra-entprise doktrína*), resp. vliv této skupiny na jednání společnosti VPO vůči společnosti OSINEK, jež je předmětem vedeného správního řízení.
90. Další námítky se týkaly stanovení cen tekutého surového železa, kdy společnost OSINEK na základě jí zadaných analýz dospěla k závěru o nepřiměřenosti výše cen tekutého železa stanovených společností VPO. Byl tak namítnut postup Úřadu, který neprovedl mnohé z důkazů navržených společností OSINEK, resp. nevysvětlil, proč tak neučinil.

³⁶ Úřad považuje Znalecký posudek pro posouzení jednání společnosti VPO vůči společnosti OSINEK z hlediska zákona za plně použitelný v tomto správním řízení i přes zastavení řízení soudního (k němuž došlo na základě dispozičních úkonů účastníků řízení jako stran sporu).

³⁷ Srov. str. č. 2481-2488 správního spisu sp. zn. S 25/04.

91. Společnost OSINEK rovněž poukázala na rozhodnutí předsedy Úřadu,³⁸ ze kterého dovozovala, že na případ posuzovaný v tomto správním řízení lze aplikovat závěr uvedený ve zmíněném rozhodnutí. Společnost OSINEK namítala také skutečnost, že Úřad neposuzoval jednání společnosti VPO i po 19.2.2004, kdy docházelo k postupnému zvyšování cen tekutého železa.
92. Dále společnost OSINEK namítla, že ji jako účastníku řízení nebyly zpřístupněny veškeré údaje obsažené ve spisu správního řízení s odkazem na obchodní tajemství druhého účastníka řízení a třetích osob, čímž jí nebylo umožněno seznámit se se spisem správního řízení v celém rozsahu. Společnost OSINEK měla být také zkrácena na svých právech, když se nemohla vyjádřit k podkladům, na něž Úřad v rozhodnutích odkazoval (zjištění Finančního ředitelství v Ostravě nebo výsledky správního řízení vedeného Úřadem pod sp. zn. S 148/04).

Námítky společnosti VPO

93. Společnost VPO namítla nepřiměřeně krátké lhůty stanovené Úřadem pro poskytnutí informací na začátku zahájení správního řízení, stejně jako v dalším průběhu řízení. Další námitka se týkala vyžadování podkladů a informací (např. důvody neproporcionálních dodávek železa společnosti VPO společností INH a OSINEK), které pod daný předmět řízení nespadaly, čímž měl Úřad překročit rámec předmětu řízení.
94. Společnost VPO rovněž namítla nezákonnost postupu Úřadu v rámci řízení, kdy dle jejího názoru mělo být přiznání postavení účastníka řízení společnosti OSINEK nezákonné, a kdy Úřad nesprávně označoval některé procesní úkony, což mělo za následek porušení procesních práv účastníků řízení, zejména práva účasti na procesním úkonu a práva na řádné oznámení konání úkonu.
95. Společnost VPO dále konstatovala, že v rámci správního řízení nebyla prokázána konkrétní újma společnosti OSINEK; nižší dodávky tekutého železa v jednotlivých dnech mohly ovlivnit výrobu ve společnosti Vítkovice, nemohly být ale příčinou škody či újmy společnosti OSINEK, resp. společnosti Vítkovice, neboť nižší dodávky byly běžné a společnosti Vítkovice i OSINEK s výpadky dodávek musely počítat. Společnost VPO k možnosti uložení pokuty za zneužití dominantního postavení konstatovala, že dle zákona je třeba prokázat zavinění.
96. Před vydáním tohoto rozhodnutí pak společnost AMO poukázala na rozhodnutí Městského soudu v Praze,³⁹ podle kterého v případě, že v průběhu správního řízení o správním deliktu uplynula lhůta, ve kterém může být uložena pokuta, správní orgán řízení zastaví. Zastavení správního řízení společnost AMO odůvodňovala rovněž s ohledem na princip hospodárnosti řízení.

VII.1. Vyjádření Úřadu

K námitkám společnosti OSINEK

³⁸ Srov. rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 29/2004 ze dne 13.1.2005 ve věci určovacího řízení, ze kterého vyplývá, že omezení dodávek tekutého železa společností VPO společností OSINEK až do výše 1500 tun denně z důvodu neuhrazení pohledávek vzniklých společností VPO do 30.1.2004 je zneužitím dominantního postavení VPO na újmu společnosti OSINEK, resp. společnosti Vítkovice a odběratelů jejích výrobků.

³⁹ Srov. rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 28 Ca 145/99 ze dne 11.12.2000 ve věci zastavení řízení o sankci za správní delikt.

97. K otázce posouzení vlivu skupiny Mittal na jednání společnosti VPO Úřad odkazuje na závěry uvedené ve Znaleckém posudku, dle kterých byla cena tekutého železa stanovená a účtovaná společností VPO v rozhodném období přiměřená. Je tak dle Úřadu nadbytečné zabývat se bližším zkoumáním případného ovlivnění soutěžního chování společnosti VPO v rámci skupiny Mittal, když právě stanovení ceny tekutého surového železa v rozhodném období společností VPO, resp. její přiměřenost, nebyla nezávislým znalcem zpochybněna. Nehrazením konečné ceny požadované společností VPO, která nebyla nepřiměřená (dle Znaleckého posudku byla srovnatelná s cenou obvyklou), se společnost OSINEK logicky stala dlužníkem společnosti VPO bez ohledu na případný vliv ostatních společností působících v rámci skupiny Mittal. Úřad dále odkazuje na zjištění Finančního ředitelství v Ostravě, které vyplynulo z kontroly cen vysokopecního koksu (jako jedné ze základních vstupních surovin pro výrobu tekutého surového železa) za rok 2003 ve společnosti AMO, resp. INH, která dodávala toto zboží společnosti VPO⁴⁰. V daném kontextu se jeví logické, že jednání společnosti VPO při stanovování ceny tekutého železa nebylo ovlivněno jednáním skupiny Mittal. Úřad tak má za to, že jednání společnosti VPO spočívající v omezení dodávek tekutého surového železa (při jejich neproporcionálním krácení) v konkrétně uvedených dnech a zastavení dodávky v jednom dni, posuzované ve správním řízení, lze v daném případě shledat jako objektivně ospravedlnitelné mj. také z důvodu prokázání existence dluhu společnosti OSINEK vzniklého dlouhodobým nehrazením konečné kupní ceny tekutého surového železa stanovené společností VPO, která byla srovnatelná s cenou obvyklou za tuto komoditu, tzn. nebyla cenou nepřiměřenou - excesivní, jaká by mohla ospravedlnit jednání společnosti OSINEK při odmítání ji hradit v plném rozsahu.
98. S daným závěrem pak koresponduje i vypořádání námitek společnosti OSINEK ohledně stanovení výše ceny, resp. nevypořádání se s analýzami předloženými společností OSINEK, resp. neprovedení důkazů jí navržených. Lze se ztotožnit s konstatováním soudu, že na analýzy ohledně cen předkládaných společnostmi OSINEK a VPO se zcela opačným výsledkem je třeba nahlížet tak, že každá ze zúčastněných stran se logicky snaží svými důkazy zvrátit rozhodnutí ve svůj prospěch. Za podstatné v tomto správním řízení tak Úřad považuje Znalecký posudek vypracovaný nezávislým znalcem na návrh soudu, který je nutno považovat za podklad nezávislý na stranách sporu a ze kterého plyne závěr, že cena tekutého surového železa účtovaná společností OSINEK ze strany VPO byla v rozhodném období přiměřená. Úřad má tak za to, že v rámci správního řízení postupoval plně v souladu se zákonem, respektoval zásadu materiální pravdy, jakož i další zásady správního řízení. Společností OSINEK navržené důkazy neprovedl, neboť Úřad zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, který je dle Úřadu dostatečný pro vydání rozhodnutí ve věci.
99. K požadavku společnosti OSINEK zohlednit při současném rozhodování závěry rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 29/2004 (srov. poznámku pod čarou č.38), Úřad uvádí, že předmětem v současnosti vedeného správního řízení nebylo omezení dodávek tekutého železa v tak výrazném rozsahu a zároveň k němu zčásti došlo při snížené výrobě této komodity v důsledku

⁴⁰ Na základě této cenové kontroly dospěl cenový kontrolní orgán k závěru, že v roce 2003 společnost AMO nezneužila svého hospodářského postavení, neboť sjednala a uplatnila cenu vlastního vyráběného vysokopecního koksu, technologických médií a energií v úrovni cen obvyklých a provedenou kontrolou těchto cen nebyly zjištěny a prokázány neoprávněné náklady ani nepřiměřený zisk. Srov. str. č. 2677-2689 správního spisu sp. zn. S 25/04. Rok 2003 byl zároveň obdobím, v němž začala nedohoda o ceně surového železa mezi VPO a OSINKEM, kdy tomuto odběrateli začal nehrazením rozdílu do vyúčtované konečné výše ceny narůstat dluh.

technických obtíží na pecích provozovaných společnostmi VPO. V posuzovaném případě se tak nejednalo o dlouhodobé omezení dodávek tekutého surového železa, které by se výrazně projevilo i v souhrnném měsíčním objemu dodávek a mělo za následek omezení výroby společnosti OSINEK. Závěr obsažený v rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 29/2004 vycházel z jiných skutkových okolností a na daný případ jej tak nelze aplikovat.

100. K námitce společnosti OSINEK ohledně neposouzení jednání společnosti VPO i po 19.2.2004 v souvislosti se zvyšováním cen tekutého železa Úřad konstatuje, že jednání společnosti VPO týkající se samotného stanovování ceny surového železa pro společnost OSINEK v období po 19.2.2004 již nebylo předmětem tohoto správního řízení, neboť v tomto období již ke krácení případně zastavení dodávek nedocházelo. Nadto Úřad opětovně zdůrazňuje, že ceny tekutého surového železa stanovované společnostmi VPO v posuzovaném období, tj. v roce 2003 a v měsících leden a únor roku 2004 nebyly dle závěrů Znaleckého posudku nepřiměřené.
101. Ke zpřístupňování těch částí spisu, které obsahují obchodní tajemství druhého účastníka řízení nebo třetích subjektů, v rámci nahlížení do spisu, resp. seznámení se s podklady pro rozhodnutí, Úřad uvádí, že v souladu s § 24 zákona je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících předmět obchodního tajemství nebo důvěrnou informaci. U zaměstnanců Úřadu nelze povinnost zachování obchodního tajemství a důvěrných informací chápat pouze ve smyslu mlčenlivosti o těchto údajích vůči jiným osobám, ale též jako povinnost chránit tyto údaje i před jiným soutěžiteli, respektive jinými účastníky řízení (mimo jiné při nahlížení do spisu či seznámení se s podklady pro rozhodnutí). Touto svojí povinností se Úřad řídil i v tomto správním řízení, přičemž však zvolil takový postup, aby neodůvodněně nezkracoval účastníky řízení na jejich právech. Se všemi rozhodujícími podklady, které vedly Úřad ke skutkovým a právním zjištěním v tomto správním řízení, měli účastníci řízení možnost seznámit se před vydáním rozhodnutí ve věci.
102. Jelikož společnost OSINEK před vydáním rozhodnutí zanikla bez právního nástupce (srov. výše odst. 13), nelze tuto seznámit se zjištěními provedenými mimo vedené správní řízení. Tuto námitku však v současné době nelze brát za zcela důvodnou, když Úřad v tomto rozhodnutí vycházel zejména ze závěrů Znaleckého posudku, které byly společnosti OSINEK v době vedeného soudního řízení známy. I přesto a rovněž s ohledem na závěry o procesních pochybeních obsažené v druhém rozhodnutí o rozkladu Úřad do správního spisu sp. zn. S 25/04 rovněž podklady obsahující zjištění učiněná v rámci správního řízení sp. zn. S 148/04 vedeného se společností INH, resp. AMO.

K námitkám společnosti VPO

103. K námitce společnosti VPO ohledně nepřiměřeně krátkých lhůt stanovených Úřadem pro jednotlivé procesní úkony v době zahájení správního řízení Úřad uvádí, že daný postup byl odůvodněn možným vznikem škod mimořádně vysokého rozsahu společnosti OSINEK, resp. společnosti Vítkovice a podáním návrhu společnosti OSINEK na vydání předběžného opatření za účelem zabránění zastavení dodávek tekutého železa ze strany společnosti VPO. Z tohoto důvodu považuje Úřad lhůty za přiměřené s ohledem na závažnost hrozby narušení soutěže a rovněž přiměřené ve vztahu k možným negativním dopadům na společnost OSINEK.

104. V průběhu správního řízení Úřad vždy vyžadoval podklady a informace nezbytné pro zjištění a posouzení skutečného stavu věci, přičemž ani v případech, ve kterých měl Úřad dle společností VPO překročit svá zákonná oprávnění, nelze námitce účastníka řízení přisvědčit z důvodů plné subsumovatelnosti vyžádaných podkladů pod předmět řízení vymezený v oznámení o zahájení správního řízení.
105. K přiznání postavení účastníka řízení společnosti OSINEK Úřad konstatuje, že byly splněny obě zákonné podmínky (podstatné dotčení práv a povinností a žádost o přiznání postavení účastníka řízení před ukončením správního řízení). Z tohoto důvodu nelze námitku společnosti VPO považovat za důvodnou.
106. Pokud jde o ostatní procesní úkony, jimiž mělo dojít k domnělému zkrácení procesních práv společnosti VPO, Úřad uvádí, že ke všem procesním úkonům, kde mají právo být přítomni účastníci řízení, byli účastníci řízení řádně přizváni na základě písemného oznámení. Těchto úkonů (např. svědecké výpovědi, jednání s účastníky řízení) se rovněž účastníci řízení zúčastňovali, což dokládají protokoly sepsané o těchto úkonech. I z tohoto důvodu nelze námitce společnosti VPO přisvědčit.
107. K námitce společnosti AMO týkající se zastavení správního řízení s ohledem na princip hospodárnosti řízení odkazuje Úřad na § 30 správního řádu, který taxativně uvádí důvody zastavení správního řízení. K těmto náleží (i) zpětvzetí návrhu účastníka řízení na zahájení správního řízení, pokud s tím souhlasí všichni účastníci řízení, a (ii) odpadnutí důvodu řízení zahájeného z podnětu správního orgánu. Úřad konstatuje, že k zastavení správního řízení ve vztahu k principu hospodárnosti řízení nebyly naplněny zákonné podmínky stanovené správním řádem; námitku společnosti AMO tak lze považovat za bezpředmětnou.
108. K odkazu na rozhodnutí Městského soudu v Praze (srov. poznámku pod čarou č. 39) Úřad uvádí, že § 22 odst. 5 zákona stanoví lhůty, v nichž lze ukládat pokuty; marným uplynutím lhůt tedy zaniká oprávnění Úřadu uložit pokutu, nikoli deklarovat porušení zákona. Uvedený názor Úřadu plně odpovídá jeho rozhodovací praxi,⁴¹ přičemž je podpořen i recentní judikaturou.⁴² Námitka společnosti VPO je tak nedůvodná.
109. K dalším námitkám společnosti VPO ohledně vzniku újmy jiným spotřebitelům či soutěžitelům či uložení pokuty Úřad konstatuje, že vzhledem k závěru, ke kterému Úřad ve správním řízení dospěl, nepovažuje za nutné se těmito námitkami více zabývat.
110. Závěrem Úřad konstatuje, že další skutečnosti namítané společnostmi OSINEK a VPO týkající se např. věcné nepříslušnosti Úřadu k vydání druhého prvoinstančního rozhodnutí, neaplikace evropského soutěžního práva apod., byly vypořádány v druhém rozhodnutí o rozkladu; ostatní námitky tam nevypořádané vzal Úřad na zřetel a jejich vypořádání provedl výše v tomto rozhodnutí.

VII.2. Vyjádření účastníků řízení k podkladům pro rozhodnutí

111. Úřad dne 6.4.2012 obdržel vyjádření společnosti AMO k podkladům pro rozhodnutí, která uvedla, že ve spisové dokumentaci sp. zn. S 25/04 se neobjevily žádné nové dokumenty

⁴¹ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S125/2004 ze dne 10.8.2007 ve věci *Česká lékárnická komora*, potvrzené rozhodnutím předsedy Úřadu č.j. R170/2007/01 ze dne 16.6.2008.

⁴² Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Afs 7/2008-200 ze dne 3.12.2008 ve věci *Tupperware*.

týkající se předmětu správního řízení a v ostatních bodech odkázala na své předchozí podání. Společnost AMO znovu uvedla, že nezneužila svého dominantního postavení. Současně předložila souhlasné prohlášení společnosti AMO a OSINEK, ve kterém je uvedeno, že ke dni 6.5.2009 došlo mezi společnostmi OSINEK, AMO a Vítkovice k uzavření dohody o narovnání, kterým se vypořádala veškerá sporná práva týkající se sporů o dodávky tekutého surového železa dodávaného společnostmi AMO společnosti OSINEK v období od 4. čtvrtletí 2002 do dne 6.5.2009, kdy byla uzavřena dlouhodobá kupní smlouva na dodávky tekutého surového železa mezi společnostmi AMO a Vítkovice. Z těchto důvodů společnost AMO navrhla, aby Úřad správní řízení sp. zn. S 25/04 zastavil s tím, že společnost AMO své dominantní postavení nezneužila.

112. Úřad k výše uvedenému vyjádření společnosti AMO poukazuje, že do správního spisu sp. zn. S 25/04 byl mj. zařazen rozsudek a Znalecký posudek⁴³, které rovněž Úřad považuje za relevantní pro své rozhodnutí. S ohledem na závěr tohoto rozhodnutí považuje Úřad za nadbytečné vyjadřovat se ke zbývajícím výše uvedeným argumentům účastníka řízení.

VIII. Závěr Úřadu

113. Úřad dospěl k závěru, že omezení dodávek tekutého surového železa společnosti OSINEK ze strany společnosti VPO v takovém rozsahu, k jakému došlo ve shora uvedených dnech měsíců leden a únor roku 2004 (srov. výše odst. 71 a 74), bylo neproporcionální a nebylo ospravedlnitelné pouze technickými obtížemi na straně společnosti VPO.
114. Při posouzení, zda toto jednání společnosti VPO bylo objektivně ospravedlnitelné, vzal Úřad v úvahu, vedle technických obtíží, také další rozhodné skutečnosti. Úřad zohlednil, že společnost VPO i přes nepředvídatelné technické potíže, které nastaly v měsících leden a únor roku 2004, vyráběla, resp. dodávala takové množství tekutého surového železa, které téměř bylo schopno uspokojit objednávky ze strany společností INH a OSINEK, tj. vyráběla pouze o [...] % méně tekutého surového železa než byla výše objednávek na daný měsíc. Úřad tak nemá důvod se domnívat, že společnost VPO v rozhodném období záměrně omezovala objem výroby. Tento závěr Úřadu plyne i ze skutečnosti, že v uvedeném období nebyla uspokojena ze 100% rovněž poptávka společnosti INH.
115. Dále dle Úřadu krácení dodávek tekutého surového železa nemohlo ohrozit dlouhodobý výrobní plán společnosti Vítkovice, a to zejména z důvodu, že společnost VPO krátila dodávky společnosti OSINEK pouze krátkodobě a přechodně (jednalo se pouze o tři dny v měsíci leden a pět dní v měsíci únor; od 10.2.2004 již společnost VPO dodávala společnosti OSINEK tekuté surové železo o objemech v průměru 2.000 t.).
116. Úřad zohlednil rovněž skutečnost, že objem dodávek tekutého surového železa dodaný společnosti OSINEK se v měsících leden a únor roku 2004 pohyboval v intervalu souhrnných měsíčních dodávek uskutečněných v letech 2002 a 2003 a nepoklesl pod jejich úroveň⁴⁴.
117. Za relevantní pro posouzení v dané věci Úřad považuje i dluh společnosti OSINEK vůči společnosti VPO za dodávky tekutého surového železa. Existenci vysokého a dlouhodobě se navyšujícího dluhu ze strany společnosti OSINEK lze tak v tomto případě rovněž považovat za

⁴³ Srov. str. 2494-2613 správního spisu sp. zn. S 25/04.

⁴⁴ Společnosti OSINEK bylo v měsíci leden dodáno [...] % objednaného množství a v měsíci únor [...] % objednaného množství.

další z ospravedlňujících důvodů pro krátkodobé a přechodné krácení dodávek v předemětných dnech měsíců leden a únor společnosti OSINEK při současné objektivní nemožnosti uspokojit veškeré objednávky společností VPO v plném rozsahu. Při konstatování existence dluhu, jako v daném případě jednoho z důvodů ospravedlňujících krátkodobé a přechodné krácení dodávek tekutého surového železa společností VPO, Úřad nijak nevybočil ze své ustálené rozhodovací praxe⁴⁵ ani od způsobu řešení této otázky zahraničními soutěžními Úřady⁴⁶.

118. Ze všech výše uvedených důvodů Úřad dospěl k závěru, že pro krátkodobé a přechodné krácení dodávek tekutého surového železa společnosti OSINEK ve shora uvedených dnech měsíců leden a únor roku 2004 existovaly na straně společnosti VPO objektivně ospravedlnitelné důvody.
119. Úřad proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. ve správním řízení sp. zn. 25/04 nebylo prokázáno porušení zákazu stanoveného v § 11 odst. 1 zákona.
120. Protože společnost OSINEK, které bylo rovněž přiznáno postavení účastníka řízení, zanikla v průběhu tohoto správního řízení bez právního nástupce, je toto rozhodnutí zasláno pouze společnosti AMO.

⁴⁵ Srov. rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 35/2002 ze dne 6.5.2003 ve věci *Východočeská energetika*.

⁴⁶ Srov. rozsudek English Court of Appeal ve věci *Leyland DAF v Automotive Products* [1994] 1 BCLC 245.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle § 61 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění platném a účinném k 31.12.2005, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Michal Petr, Ph.D.
místopředseda Úřadu
pověřený řízením Sekce hospodářské soutěže

Obdrží:

Vážený pan
Mgr. Ing. Ludvík Juříčka, advokát
AK Ambruz & Dark, advokáti, v.o.s.
Holandská 1
639 00 Brno

Vypraveno dne:

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy